

Bennekom, 16 juni 2013
Mtt. 11: 28-30

Overdenking

Midden in Bunnik heb ik vanuit mijn studeerkamer op zolder het zicht op de oude RK kerk van dit kleine dorp.

Als ik thuis werk vang ik om 12 uur het luiden van het Angelus op:

3x luidt de klok, dan is het even stil en daarna wordt de grote klok geluid.

Wie zou dit opmerken, vraag ik mij af.

De oude bewoners, de yuppen, de kinderen? Bunnik gaat door voor het hoogst opgeleide dorp van Nederland, vanwege de Uithof, de universiteit en de centrale ligging.

Wie hoort het Angelus, nog?

Het raakt mij diep, even leg ik mijn werk neer. Ik doe het ongemerkt.

Door het luiden van de klok wordt ik de grote stilte ingetrokken.

De klok neemt mij mee, zoals mijn tandarts altijd zegt: de stoel neemt je mee en daar ga je dan weer zoals afgelopen maandag.

De klok neemt mij mee, dat is haar functie.

Juist midden op de dag als herinnering aan een diepe rust die mijn leven draagt. Rust die ruimte maakt in mijn dagelijks leven.

De grote stilte kan je ook aanstaren en vijandig zijn, bang maken. Confronteren met de leegte van het bestaan.

De stilte heeft veel gezichten, die werken als een spiegel van je ziel.

“Komt tot mij allen die vermoeid en belast zijn.

En ik zal u rust geven. Neemt mijn juk op U en leert van mij;

Mijn juk is zacht en mijn last is licht.”

Iedere keer als ik deze woorden hoor en lees, ontroeren ze mij.

Ik voel warmte en geborgenheid. Alsof ik word opgetild naar het licht.

In de eerste betekenis- wijst Jezus naar zichzelf. Dan verwijst hij naar God.

En daarmee doelt hij op een grote ruimte van rust.

Een ruimte die heel dicht bij ons is, in ons eigen hart. En tegelijk in de nabijheid van andere mensen, die ons vasthouden.

De ander die ik nodig heb, die mij nodig heeft.

Jezus is die ruimte zelf. Het is een ruimte, een sfeer onderling, waar je welkom bent, in een gebouw- bij elkaar en bij je diepste zelf tegelijkertijd.

Een ruimte waar je geneest van de pijn die je hebt opgelopen.

Een ruimte waar liefde woont en mensen met elkaar verbindt.

Dan gaat Jezus verder:

Er is een weg naar deze ruimte waar alles tot rust komt.

Leert van mij- zo vat Jezus de weg samen.

Deze weg gaan heeft te maken met – loslaten.

Ontspannen... uitademen.

Dat doe je niet met je hoofd, niet met je gedachten maar dat laat je toe...

Je laat het over je komen, in je komen. Je staat het aan jezelf toe.

Zoals het luiden van de klok om 12 uur mij even op een ander been zet.

Het is een open houding waarbij je mee gaat met wat er is en tegelijk alert blijft op datgene wat niet klopt om je heen en in jezelf.

(aan leugen en bedrog- aan onrecht en geweld).

Een open houding, die je kunt leren door de weg te gaan. Doel/ weg.

Het is geen les die je leert met een examen als afsluiting.
Helaas heeft de kerk dat er wel van gemaakt- Na de belijdenis, was je klaar.
Gelukkig is dat aan het verdwijnen.
Daar heeft de vrijzinnigheid ook nooit iets mee gehad.
Zo is de weg die Jezus wijst ook niet bedoeld.
De eerste christenen waren zelf spiritueel in een grote diversiteit.
Het is voor een groot deel de wereld van de Gnostiek met het Thomas evangelie
als kroon juweel. Fascinerend en leerzaam.
(De Gnostiek, als een innerlijk weten,gnosis- verstond de woorden van Jezus op
een geestelijke manier en raakte daarmee aan een diepere uitleg dan het
letterlijk verstaan van de oude teksten).
Jezus werd ook toen al als innerlijke kracht ervaren, als innerlijke meester.
Later legde de christelijke mystiek een verbinding tussen de traditie
(van de kerk) en de eigen innerlijke ervaring.
Zo is het met het luiden van het Angelus in Bunnik.
De kerk geeft met het luiden van de klok een opening, een toegang tot een grote
geestelijke ruimte, als je dat op wilt pakken.

Deze woorden van Jezus ontroeren mij.
Sober in grote eenvoud; raken ze aan diezelfde innerlijkheid.
mijn juk is zacht en mijn last is licht.
Lever je niet uit aan een autoriteit, een priester of andere geestelijke maar
ga zelf en ontdek de kracht van liefde- dat is de uitleg van het beeld van het juk.

Er is kennelijk een manier van in het leven staan waardoor alles lichter wordt.
Alsof er een nevel optrekt.
De kluwen van gedachten komt tot rust.
Een sluier wordt voorzichtig weggeschoven.
Er wordt iets zichtbaar van een groot geheim.
Er is een manier van in het leven staan die je tot die grote rust brengt.
Je hoeft jezelf niet af te matten.
In het Grieks staat er voor rust- anapausis.
Een onderbreking die terugkeert zoals de pauzes op school en in ons
dagelijks leven.
Voor velen gekoppeld aan de noodzakelijke vakantie. Zo is dat in onze cultuur.
Toch hoef je voor de echte pauze niet weg en al helemaal niet veel geld uit te
geven.
Ik herinner mij een lieve vrouw uit Utrecht, waar ik toen werkte als
Remonstrants predikant. Ze leefde van de bijstand op een veel te kleine flat.
Ik bezocht haar nog een laatste keer aan het begin van de zomer:
ja, zei ze- en dan neem ik straks twee weken vakantie.
Ik doe mijn agenda dicht en zorg er voor dat ik elke dag iets anders doe,
en ook echt iets leuks waar ik me goed bij voel.
B.v. gratis concert in de Dom op zaterdagmiddag.
Ik vond het zo sterk. Zij was gericht op wat er wel mogelijk was voor de smalle
beurs. Ze laste een pauze in die bij haar leven paste
Zij straalde rust en vertrouwen uit toen ze dat zei.
Voor mij een wijze les op dat moment.
Jezus verwijst naar dit vertrouwen, naar deze diepe rust.
Leer van mij: ga maar en voel hoe het is-
De koers is genezing. Het kompas is de liefde.
De rust is de schaal van licht die ons draagt.

Vanmorgen ligt er een tekst uit het Taoïsme naast deze woorden -
De Tao- als oerstroom van rust, aanwezig van voor de schepping.
In de nieuwe Chinese Bijbelvertaling- is Tao de vertaling van de logos,
het Woord, bekend uit de proloog van het Johannes evangelie.
Dit is grandioos en brengt de grote religies dichter bij elkaar.
Opnieuw raakte ik gefascineerd door de oude traditie van het Taoïsme.
"De Tao brengt alle wezens voort,
voedt ze, zorgt voor ze, troost en beschermt ze.
De Tao scheidt zonder te bezitten,
handelt zonder te verwachten,
leidt zonder in te grijpen.
Daarom ligt liefde voor de Tao in de natuur der dingen."
Dat is voor mij de essentie waar Jezus over spreekt.
Niet dat we er soep van gaan maken.
Alle religies lekker door elkaar mixen.
Nee, ik voel intuïtief aan dat dit bij elkaar hoort, gesteund door de nieuwe
Chinese Bijbelvertaling.
Vanmorgen richten we ons op de grote rust, anapausis.
Als een noodzakelijke onderbreking onderweg-
Pauze na een intensieve en emotionele periode, persoonlijk en als vrijzinnige
geloofsgemeenschap van Bennekom. Rust die ruimte maakt.
De woorden van Jezus zijn warm, ik houd van deze woorden.
Mij geven ze zicht op en verbinding met de grote rust, noem het God, Tao,
Geest van het leven.
Vrije ruimte- aangeduid als koninkrijk van God.
Een plek waar alle tranen worden gedroogd...
Ik voel mij in deze ruimte opgenomen en er door gedragen.
Ik reis graag, straks weer naar onze vertrouwde plek in Roemenië.
Ook ik geloof in het nut van vakantie.
Maar ik realiseer mij dat de verbinding met de anapausis hier niet van af hangt.
Grote reizen brengen je vaak verder van huis dan je lief is.

Eigenlijk hoef ik niet weg. Het luiden van de klok is voor nu genoeg.
Het verbindt mij met de bron, Tao.
Ik wacht vandaag nog op het Angelus van 12 uur.-
en luister naar de woorden van Lao Tse-
"Maak je geest leeg van alle gedachten.
Laat je hart vredig zijn.
Keer terug naar de gemeenschappelijke bron
Terugkeren naar de bron is sereniteit.
Ondergedompeld in het wonder van Tao,
kun je alles aan wat het leven je brengt."